

- א. שיירה שעמד עליה גייס לבוזה.
ב. שכר ה'תייר' המראה לבני השיירה את הדרך.
ג. ספינה שעמד עליה נחשול לטבעה ויש לזרוק ממתענם של האנשים לים. (קטז):

- א. לפי ממון ולא לפי נפשות.
ב. אף לפי נפשות (וכתב הרא"ש: חצי לפי ממון וחצי לפי נפשות).
ג. לפי משאוי ולא לפי ממון.
כאשר יש מנהג אחר – הכל לפי המנהג.

קצו. שיירה שעמד עליה גייס וטרפה, ועמד אחד והציל מהם – למי שייך אותו ממון שהציל? (קטז):

אם האחרים לא יכלו להציל – הרי הכל שלו, שכבר התייאשו. ואם יכולים להציל – אותו ממון שייך לבעליו הראשונים. ואם ע"י הדחק – בסתמא לא התייאשו, ואם אמר להם שמציל לעצמו ושתקו – זכה (רב אשי).
אם הציל ממון שיש לו שותפות בו, אם אמר שמציל לעצמו – זכותו לחלק את השותפות במקום הפסד, ללא הסכמת השותף האחר – וזכה בחלקו, גם כאשר יכולים להציל. (רמי בר חמא)
וכן אם הוא פועל (שכיר של בעלי הספינה), אם אינם יכולים להציל – אם אמר שמציל לעצמו – הריהו חוזר בו משכירותו, וזכה. (רבא). (ושלש האוקימתות שבגמרא – הלכתא נינהו. רא"ש).

קצח. המוסר / המוסר לאנס ממון חבירו, במקרים דלהלן – מה דינו? –

- א. הראה מיוזמת עצמו ממון חבירו לגזלנים.
ב. אנסוהו עכו"ם, והראה להם ממון חבירו.
ג. אנסוהו עכו"ם ונשא ונתן להם ביד.
ד. הופקד אצלו כלי יקר, ונתנו לגנב כדי להציל עצמו ממנו.
ה. מסר לעכו"ם ממון המוטל בספק אם שייך לו או לחברו. (קיו)
א. דייקן מהמשנה לחייב. ומשמע לכאורה בגמרא שדין זה תלוי בשאלה הכללית של 'דינא דגרמי'. (ויש ראשונים הסוברים שמסור חמור מדינא דגרמי).
ב. פטור, ודוקא שאנסוהו לממון של חבירו, אבל אם באו לקחת משלו, אם הראה של חבירו – חייב. (עפ"י תוס').
ג. חייב, ודוקא אם הראה להם לפני שכבר עמדו על השדה ובידם היה ליטלה בלעדיו. (ונחלקו הראשונים אם חייב כשאנסוהו על שדה חבירו להביאה, או רק כשאנסוהו סתם, והלך והביא).
ד. אם בא הגנב מפני אותו כלי – פטור, ואם בא משום שאיש עשיר הוא – חייב, כדין מציל עצמו מממון חבירו.
ה. אביי פטר ורבא הורה לשמתו עד שיחזיר את הנכס וידון עליו.

קצט. מה דין התשלומים א. ברודף ששבר כלים של הנרדף או של אחרים. ב. נרדף ששבר את כלי הרודף או כלי אחרים. ג. של המציל את הנרדף ששבר כלי הרודף או כלים של אחרים? (קיו):
הרודף פטור מתשלומין מדין קלב"מ (רבא). הנרדף פטור על נזקי ממון הרודף וחייב על ממון כל אדם. המציל – פטור אף על ממון אחרים מצד התקנה.

ד. הגוזל שדה מחבירו – האם יכול לומר לו 'הרי שלך לפניך' כאשר נטלוהו מסיקין, או שטפה נהר? (קטז):
(קיו):

נטלוהו מסיקין – אם מכת מדינה היא, שאנסו גם קרקעות אחרות – אומר לו הרי שלך לפניך. ואם מחמת הגזלן – חייב להעמיד לו שדה אחר. שטפה נהר – אומר לו הרי שלך לפניך. ואולם לדעת ר' אלעזר קרקע נגזלת וחייב להעמיד לו שדה אחר (וכן כנטלוהו מסיקין פליג ר"א – עתור"ד).